

SLOVENSKI SOKOL.

GLASILO SLOVENSKE SOKOLSKE ZVEZE.

Štev. 4.

V Ljubljani, 25. aprila 1908.

Leto V.

DR. MIROSLAV TYRŠ.

Telovadba v estetičnem oziru.

(Dalje.)

Toda pretiravati se tudi tu ne sme. Ovladovanje telesa in točnost izvedbe ne sme nikdar preiti v trdost. Prava mičnost, prava zalost temelji tudi v tem zmislu v primernosti, da se vsak gib popolnoma priravnava svojemu namenu, da ne delamo ničesar več, se pri ničemer več ne trudimo, nego je prav treba. Lično bo na primer, če pri odbočki križ uleknemo, ako pa si kdo očitno ne prizadene za to truda in morda tudi trenutek po doskoku z uleknjenim križem na blazini obstane kakor primrznjen, je to smešno in afektirano in vzbudi le usmev pri razsodnih ljudeh.*) Vsako pretiravanje je sploh neprimerno, in v tem zmislu sta zopet tudi prirodnost in nepri-siljenost v zvezi s primernostjo, ter se je pri vseh naših izvedbah treba izogibati vsega, kar bi se kakorkoli protivilo obema tema važnima zahtevkoma.

V vseh teh pogledih je treba, da se vadiatelj neprestano bojuje proti

slabim navadam in krivim nazorom. Vse ovladovanje, vsa točnost in nasprotno tudi vsaka spačenost ima svoj temelj pred vsem *v navadi*. V estetičnem oziru kakor v mnogem drugem pa je pouk *začetnikov* najtežji in najvažnejši. Pri prvem skoku, pri prvem metu, pri prvi preži se polaga temelj kakor k okornosti in smešnosti, tako k ličnosti in zalosti pri vsem početju. Slabim začetnim navadam se nikdar ne odvadiš. Z neizcrpno potrpežljivostjo je tu treba oponašati, popravljati, pravila zopet in zopet ponavljati, na vsakega posameznika posebej tu paziti.

Posebno pri mečevanju in metanju je tu tudi za pomagalca hvaležno in široko polje. Poglejmo na premnoge naših mečevalcev, kako stoje tu brez vsake elegance in prožnosti, mole trebuhe naprej, obračajo noge na znotraj kakor hrome, pritiskajo brade k prsim, mahajo okorno tja in se pri vsakem kritju za celo solnčno oddaljenost umi-

*) Bodi tu mimgrede poudarjeno, da mnogi domnevajo, da uleknjeni križ, iztegnjene noge in napeta stopala izčrpavajo vso možno telovadno lepoto; pa delajo vse z uleknjenim križem, tudi če se značajvaje temu docela protivi in če to, kakor na pr. pri skoku, naravnost ovira glavni namen — dosegajo največje daljine in višine. Da, videli smo Sokole, ki so se z neprestano uleknjenim križem napihnjeno kakor purmani izprehajali po telovadnici. Sempatam jih je morda tudi kdo občudoval; v grškem gimnaziju pa bi se seveda tem okorelim možakarjem neskončno posmehovali.

kajo iz mečevalne črte. Pa poglejmo dva protivnika premo in pravilno si stoječa nasproti z navpičnim trupom ter pri napadu in obrani ne omahujočim, z glavo pokoncu, s trdnim pogledom, s kratkim sekem, urnim in sigurnim, s svestnim kritjem, orožja na nobeno stran čez potrebo ne pomi-kajoča, izkratka z gibi v vsem tesnimi, jedrimi in primernimi — kakšen to v resnici junaški prizor proti onim vite-zom žalostne postave, neokretno in surovo tja sekajočim in krijočim se s strahopetno obširnostjo.

Tudi pri prostih in redovnih vajah je treba paziti na pravilno držanje telesa in na brezhibno izvedbo vseh gibov. Po vsaki vadbi se morejo napake, ki so se primerile, kratko iztakniti; sčasoma to vendar vpliva na vse.

Podobno pa je pri vsakem orodju vaditelju treba enako neumorne pazljivosti; in v boljših vrstah naj vsak vsakega opominja in vsakemu neizprosno oponaša napake. Tako se polagoma v vsem dospe k dovršenosti.

Sokola v *resnici dovršenega* pa nam je ne le iz težkih vaj, ampak tudi iz *vsake najpreprostejše izvedbe* spoznati na prvi pogled, iz popolne zalosti in brezhibnosti namreč, s katero naredi vsak used ali vzmik. Boljši telovadec ima tudi pri *prvem* poskusu vsake vaje takoj paziti tudi na zalost. Tudi iz tega spoznamo stopnjo njegove izurjenosti, čeprav vaje takoj ne izvede. Navada pa, telo tudi pri *vsakem* začetnem poskusu ovladati, se gotovo vsakemu hitro izplača. Mišice se tem bolj vsestransko spravijo v delovanje,

razvijejo in utrde, vaje se tem laže posrečijo, čim pravilneje se vedemo pri njih, in posrečijo se takoj v dovršeni obliki. Bodi tu vsak boljši telovadec začetnikom za vzor, zlasti pa vaditelj celi vrsti. Naj se tudi posamezna vaja včasih ponesreči, nič ne de. Toda tudi pri neposrečeni vaji mora vsak gib, kar se tiče zalosti, biti brezhiben.

V tem pogledu ne kaže hiteti vedno le k višjim stopnjam težkosti; ravnotako bo treba včasih vaditi tudi lažje vaje in pri tem takoj poudariti, da gre v tej uri za najdovršenejšo izvedbo vseh vaj. Taka „*estetična četrt*“ bo kakor koristna tako zabavna. Kakšno veselje pa je gledati vrsto, ki ves, če tudi preprost vadbeni spored izvaja s popolno preciznostjo in zalostjo. Obrnimo „*narodno ničemurnost*“, tolikokrat očitano in v tolikih ozirih kvarno, tu na koristno in rodovitno polje. Postavimo poleg navadnih tekem moči in okretnosti tudi druge, obnovimo v tem zmislu „*tekme lepote*“.*) S tem poplemenitimo obenem celega človeka. Priznajmo le resnico, kajti le tam je jamstvo za zboljšanje! Gotova okornost v vsem nastopu je lastna premnogim našincem; v družbah, na cestah in drugje se s tem ne odlikujejo baš v svojo korist in v čast naroda, ki ga zastopajo. Ne zamenjajmo je za afektirano ulizanost, ampak s svestnim krasočutjem in junaško možatostjo jo nadomestimo.

Kar Čeh, to Sokol! — vsaj v letih prihodnjih. Češki Sokol in torej vsak Čeh se odlikuj tudi po dovršeni vnanji

*) V ta namen bi se mogle gotove, ne preveč težke vaje vnaprej določiti — ali pa tudi iz večjega števila na listkih napisanih vaj izžrebat — in vsaka izvedba klasificirati s številko, pri čemer bi 0 = slabo, 1 = dobro, 2 = jako dobro in 3 = izvrstno pomenilo. Kdor bi se pri seštetju izkazal z največjim številom, bi bil zmagovalec.

omiki pri vsem nastopanju. V telovadnici pa je k temu mogoče dati krepko izpodbudo. *Ni nam v njih morda posuroveti*, temveč vse vedenje in nravi, da, vsak govor naj tukaj meri

ob vsej neprisiljenosti vendar k *poplemenitenju*; vse, kar započenjamo, delajmo tudi na tem polju na časten način in *v čast svojega naroda*.

(Dalje prih.)

DR. V. M.

Proste vaje.

(Dalje.)

Načini prehodov.

Trup klanjamo ali sučemo večinoma počasi, redkokdaj hitro.

Prehode iz enega položaja trupa v drugega moremo izvesti po najkrajši poti ali pa po daljši poti. Po najkrajši poti se trup giblje vedno v isti ravni ploskvi, pri daljši poti pa gre ali iz ene ravnine v drugo, ali pa se tudi ves čas premika v isti ravni ploskvi.

Najkrajšo pot je narediti, kadar ni način prehoda posebej označen. Med položaji, oddaljenimi za 180° , je mogočih več enako dolgih poti, torej več „najkrajših“ poti. Katero pot hočemo, navedemo s tem, da povemo, skozi kateri vmesni položaj se je trupu gibati. Iz predklona na pr. moremo po najkrajši poti preiti v zaklon ali v bočni ravnini, to je navzgor skozi vzklon — označba je torej: „skozi vzklon zaklon“ —, ali pa v vodoravni ravnini, tu pa v dveh smereh: ali na desno skozi odklon na desno — označba: „skozi odklon na desno zaklon“ — ali pa na levo skozi odklon na levo — označba: „skozi odklon na levo zaklon“.

Daljša pot s preходом iz ene ravnine v drugo je prehod, pri katerem menjamo smer med gibanjem, prehajajoč iz ene ravnine v drugo tam, kjer se stikata. Take prehode označimo z vmesnimi položaji, podobno kakor prehode po najkrajši poti med položaji,

oddaljenimi za 180° . Na pr.: iz predklona na desno: „skozi vzklon predklon na levo“, ali iz odklona: „skozi vzklon predklon“. V vzklonu ni počakati, temveč gib do vzkлона je spojiti z gibom do predklona na levo ali v drugem primeru do predklona.

Daljša pot v isti ravnini: loki in krogi. Ako trup gibamo v isti ravnini vedno v isti smeri dotlej, da dosežemo zopet prvotni položaj, naredimo „krog“. Če krog večkrat zapored izvedemo, „krožimo“, če naredimo samo del kroga, smo izvedli „lok“. Cel krog je izvedljiv samo v vodoravni ravnini.

Del kroga ali lok izvede trup tudi tedaj, kadar se giblje po najkrajši poti. Izraz „v loku“ ali „z lokom“ rabimo pa le tedaj, če nam je označiti enega izmed dveh v isti ravnini mogočih, enako dolgih prehodov (polukrogov) ali pa daljši prehod izmed dveh v isti ravnini izvedljivih, različno dolgih prehodov. Dva polukroga v isti ravnini, t. j. v dveh smereh, oziroma daljši in krajši pot v isti ravnini pa sta mogoča samo v vodoravni ravnini, ker je samo tu izvedljiv cel krog. V vsaki drugi ravnini je iz enega položaja v drugega mogoč lok samo v eni smeri: tu zategadelj nimamo polukrogov v nasprotni smeri, oziroma daljše in krajše poti, temveč samo eno „najkrajšo pot“.

V čelni, bočni ali v prečnih ravninah je na primer prehod iz vzkłona v klone v dotični teh ravnin in nasprotno izvedljiv samo v eni smeri: v odklon na desno (čelna ravnina) samo na desno, v predklon (bočna ravnina) samo naprej, v predklon na desno (prečna ravnina) samo naprej na desno, v zaklon, (bočna ravnina) samo nazaj i. t. d. To je edina najkrajša pot, ni torej potrebna druga označba kakor navedba položaja, do katerega je preiti. Istotako je iz enega klona v drug klon prehod v dotični izmed zgoraj navedenih ravnin, v kateri sta oba ta klona, mogoč samo v eni smeri, torej po edini in zato seveda „najkrajši poti“ v dotični ravnini. Na primer predklon (ravni) in zaklon (ravni) sta tam, kjer se bočna in vodoravna ravnina stikata: potemtakem sta v obeh teh ravninah. V bočni ravnini pa moremo iz predklona preiti v zaklon samo navzgor (skozi vzkłon), pot (polukrog) v nasprotni smeri v tej ravnini, ni mogoča. Odklon na desno in odklon na levo sta v čelni in vodoravni ravnini. Iz odklona na desno v odklon na levo pa moremo v čelni ravnini preiti samo skozi vzkłon. Ravno tako moremo v prečni ravnini pri klonih, ki so v prečni (in vodoravni) ravnini, narediti prehod samo v eni smeri, na pr. iz predklona na desno v zaklon na levo samo navzgor.

Pač pa moremo v vodoravni ravnini iz enega klona v drugega preiti v dveh smereh, v zgornjih primerih: iz predklona v zaklon ali na desno (skozi odklon na desno) ali pa na levo (skozi odklon na levo); iz odklona na desno v odklon na levo ali naprej (skozi predklon) ali pa nazaj (skozi zaklon); iz predklona na desno v zaklon na levo ali na desno (skozi zaklon na desno) ali na levo (skozi predklon na levo).

Ker je prehode, ki merijo pol kroga, ves čas v isti ravni ploskvi mogoče izvesti v raznih ravninah, torej, kakor že omenjeno, v več ravninah po „najkrajši poti“, je za njih označitev tudi v onih ravninah, kjer jih je moči izvršiti samo v eni smeri, navesti vmesni položaj, ki ravno označuje ravnino, v kateri se je gibati. Tudi za polukroge v vodoravni ravnini, kjer je možen prehod v dveh smereh, navadno navajamo vmesni položaj in ne označbe „v loku“ ali „z lokom“. To označbo rabimo potemtakem pravzaprav samo za prehode v vodoravni ravnini, ki merijo več kakor pol kroga, na pr.: iz predklona v odklon na desno

moremo preiti ali na desno ($\frac{1}{4}$ kroga) — ta prehod je umeti, kadar ni druge označbe — ali pa na levo: skozi odklon na levo, zaklon v odklon na desno ($\frac{3}{4}$ kroga) — ta prehod označimo: z lokom na levo odklon na desno. Označba „z vodoravnim lokom“ ni potrebna, ker rabimo naziv „z lokom“ samo za vodoravne loke.

Smer lokom in krogom označujemo po začetku giba. Smeri imamo te:

1. a) Iz predklona:

„na desno“: skozi odklon na desno, zaklon itd.;

„na levo“: skozi odklon na levo, zaklon itd.

b) Iz predklona na desno:

„na desno“: skozi odklon na desno, zaklon itd.;

„na levo“: skozi predklon, odklon na levo, zaklon itd.

c) Iz predklona na levo:

„na desno“: skozi predklon, odklon na desno, zaklon itd.;

„na levo“: skozi odklon na levo, zaklon itd.

2. a) Iz zaklona:

„na desno“: skozi odklon na desno, predklon itd.;

„na levo“: skozi odklon na levo, predklon itd.

b) Iz zaklona na desno:

„na desno“: skozi odklon na desno, predklon itd.;

„na levo“: skozi zaklon, odklon na levo, predklon itd.

c) Iz zaklona na levo:

„na desno“: skozi zaklon, odklon na desno, predklon itd.;

„na levo“: skozi odklon na levo, predklon, odklon na desno itd.

3. a) Iz odklona na desno:

„naprej“: skozi predklon, odklon na levo itd.;

„nazaj“: skozi zaklon, odklon na levo itd.

b) Iz odklona na levo:

„naprej“: skozi predklon, odklon za desno itd.;

„nazaj“: skozi zaklon, odklon na desno itd.

Smerem je pri lokih dodati še dolžino loka. Označimo jo, da navedemo, do katerega položaja je preiti, na pr. iz predklona: „z lokom na desno v odklon na levo“. Za kroge zadostuje samo navedba smeri, ker je položaj, do katerega je preiti, isti kakor izhodni. Končni položaj pa je tudi tu navesti, kadar je narediti več kakor cel krog, na pr. iz predklona: „s krogom na desno odklon na desno“.

Kroge in loke je izvajati kolikor mogoče v vodoravni ravnini, vzporedno s tlemi. Docela to ves čas ni mogoče, trup opisuje plašč bolj ali manj pravnega stožca, imajočega vrh v sredi med kolkoma.

V praksi imamo kroge tudi iz vzklna. Da jih moremo izvesti, nam je seveda poprej preiti v kak klon. Taki krogi so torej pravzaprav prehodi po „daljši poti iz ene ravnine v drugo“. Ako pa naj ima gib kolikor mogoče značaj kroga, se nam vidi umestno, da smer giba do vodoravne ravnine nekako prilagodimo smeri dotičnega vodoravnega kroga. Izvesti bi bilo to na ta način, da naredimo prvi klon samo za 45° (na pr. zmerni predklon) in pridemo šele pri drugem klonu docela v vodoravno ravnino. Podobno pri povratku v vzkln. Na pr. iz vzklna naredimo zmerni „predklon“, odtod preidemo v (vodoravni) „predklon na desno“, odtod se giblujemo dalje skozi „odklon na

desno“, „zaklon“, „odklon na levo“ do „predklona na levo“, odtod pa zopet preidemo skozi zmerni „predklon“ v vzkln. Ta način prehoda nam trup pri izvedbi takorekoč vsiljuje, ker nehote prehaja sam poševno v vodoravno ravnino. Ker je prehode iz vzklna v vodoravno ravnino skozi ravne klone praktično komaj ločiti od onih skozi najbližje prečne klone*) radi majhne gibljivosti trupa ter kratke oddaljenosti teh klonov, lahko prehode skozi prečne položaje izpustimo. Nazivi za kroge iz vzklna skozi ravne klone bi bili naslednji:

1. Skozi predklon:

„naprej v krogu na desno“, to je: skozi zmerni predklon, (vodoravni) predklon na desno, odklon na desno itd.;

„naprej v krogu na levo“, to je: skozi zmerni predklon, (vodoravni) predklon na levo, odklon na levo itd.**)

2. Skozi zaklon:

„nazaj v krogu na desno“, to je: skozi zmerni zaklon, (vodoravni) zaklon na desno, odklon na desno, predklon, odklon na levo, zaklon na levo in skozi zmerni zaklon v vzkln;

„nazaj v krogu na levo“, to je: skozi zmerni zaklon, zaklon na levo, odklon na levo itd.

3. Skozi odklon na desno:

„na desno v krogu naprej“, to je: skozi zmerni odklon na desno, (vodoravni) predklon na desno, predklon, odklon na levo, zaklon na desno in skozi zmerni odklon na desno v vzkln;

„na desno v krogu nazaj“, to je: skozi zmerni odklon na desno, (vodoravni) zaklon na desno, zaklon itd.

4. Skozi odklon na levo:

„na levo v krogu naprej“, to je: skozi zmerni odklon na levo, (vodoravni) predklon na levo, predklon itd.;

„na levo v krogu nazaj“, to je: skozi zmerni odklon na levo, vodoravni zaklon na levo, zaklon itd.

*) Na pr.: Prehod skozi predklon od onega skozi predklon na desno v smeri na desno ali od prehoda skozi predklon na levo v smeri na levo; ali: prehod skozi predklon na desno v smeri na levo (to je skozi zmerni predklon na desno, predklon in dalje skozi odklon na levo) od prehoda skozi odklon na desno v smeri na levo (to je skozi zmerni odklon na desno, predklon na desno, predklon, odklon na levo itd.).

**) Označba za krog skozi „predklon na desno“ bi bila: „naprej na desno v krogu na desno“ in „naprej na levo v krogu na levo“, to je: skozi zmerni predklon na desno, odklon na desno, zaklon itd., oziroma v smeri na levo: skozi zmerni predklon na desno, predklon, odklon na levo itd.

Če bi hoteli izvajati loke iz vzklna, bi nam bilo v gornjih nazivih zamenjati „v krogu“ z „v loku“ in označiti še končni položaj. Za prehode iz klonov v lokih v vzkln pa bi nam bilo razen klona, do katerega je preiti v loku, dostaviti še vzkln. Na pr. iz zaklona: „v loku na desno skozi odklon na levo vzkln“, to je: skozi odklon na desno, predklon, predklon na levo; zmerni odklon na levo v vzkln.

Nekaki čelni loki se dajo izvesti spojeno s sukanjem trupa. Na pr. iz položaja, doseže-

nega s sukrom na desno (nogi na prvotnem mestu, trup kolikor mogoče zasukan na desno): „v čelnem loku naprej sukati na levo“ bi izvedli tako, da pridemo najprej v odklon na desno (s trupom zasukanim na desno), nato v kolikor mogoče globok predklon, odtoč v odklon na levo in vzkln. Med izvedbo sučemo polagoma trup na levo tako, da smo v končnem vzklnu s trupom zasukaní na levo.

(Dalje prih.)

Telovadba na zletu v Pragi.

(Dalje.)

Poučno je, da so o zmagi med prvimi tremi vrstami odločevale proste tekme, v katerih so bili češki tekmovalci daleko prvi. Prihod k orodju in odhod od njega ni bil povsod pri sokolskih tekmovalcih brezhiben. Prihod in odhod pri orodju je v Sokolstvu skoro splošno nedostaten, kar bo treba popraviti.

Vrste so si po prebranem redu izbrale nagrade izmed 6 podarjenih predmetov, in sicer:

I. nagrado, dragoceno sevresko vazo, dar francoske republike: Česká obec sokolská;

II. nagrado, bronast odlitek Schmirchovega sv. Václava: francoski gimnasti;

III. nagrado, stekleno pripravo za vino (iz Harrachovih steklaren): Belgijci;

IV. nagrado, srebrn bokal, dar g. Cupérusa: Luksemburžani;

V. nagrado, luksemburški album, dar luksemburške mestne občine: Slovenci;

VI. nagrado, stekleno pripravo za pivo (iz Harrachovih steklaren): Ogrí.

G. Cupérus je nato izrekel zahvalo za zaupanje sodnikom in izrazil občudovanje nad organizacijo Č. O. S., vzorno in silno, ki je vredna občudo-

vanja in ki jo bo Belgija posnemala. V imenu francoskih gimnastov je podal g. Roland češki vrsti šopek s topló čestitko.

Nato je poprijel besedo starosta Č. O. S. dr. Scheiner, ki mu je g. Lachaud dal svojo trikoloro, in se je v francoskem jeziku zahvalil za udeležbo tujine, ki je prišla, da prisostvuje češki slavnosti in činom. Prosil je gosp. Lachauda, da sporoči prvemu državljanu Francije zahvalo za pozdrav Sokolstvu in narodu. Nato se je obrnil do zmagovalne češke vrste in dejal: „Bratje, dobili ste narodu odliko pred celo Evropo, pokazali ste, koliko moči in zmožnosti je v nas, da ste sposobni v telovadbi tekmovati s celim svetom. Zahvaljujem se vam v imenu vsega Sokolstva. Toda ne pozabite, da se niste borili za venec slave ali za svoj dobiček, temveč za najdražjo dobrino, za pravico svobode in prostega razvoja za vsakega posameznika in narod. Na zdar!“ S tem je bila preprosta pa ganljiva slavnost dokončana ob gromoviti aklamaciji navzočnih. Došlo je do izraza prijateljskih čutov med Sokoli in tujimi gimnasti. Prezidenta Cupérusa pa so nesli Sokoli v

triumfu po vsem telovadišču ob neprestanem vzkljanju in zvoku zmagovalnih fanfar.

Prihodnja, IV. mednarodna tekma se bo vršila 1. 1909. v Luksemburgu, kakor je sklenil odbor mednarodne zveze v seji dne 29. junija v Pragi.

b) Tekme České obce sokolské.

Te tekme so obsegale:

1. tekmo vrst (in posameznikov v vrstah),
2. tekmo posameznikov za prvenstvo Č. O. S.,
3. proste tekme posameznikov,
4. posebne tekme,
5. tekme žup (oziroma društev) v skupnih vajah.

Vse te tekme, izvzemši „tekme žup“, so bile pristopne tudi povabljenim gostom, ki so s Čehi v enotni skupini tekmovali. Izmed slovanskih gostov so se udeležili tekem hrvatski bratje z 1 vrsto v višjem in s 7 vrstami v nižjem oddelku, Slovenci s 5 vrstami v nižjem

oddelku (z 1 vrsto pri mednarodni tekmi) in ruski bratje: 4 vrste nižjega oddelka, češke ameriške vrste: 2 višjega in 4 nižjega oddelka, 1 slovaška ameriška vrsta ter češke vrste osmih izvenavstrijskih sokolskih društev čeških. Izmed ostalih tujcev so se poskušali za lipov venec Francozi iz seinske župe z eno vrsto v nižjem oddelku in posamezniki v višjem oddelku.

Znamkovalo se je vseskozi do 10 točk; pri skokih je pripadlo 6 na mero skoka, 4 na izvedbo. Pri poljubnih vajah se je znamkovala posebej „sestava“ z do 10 točkami.

Izbera tekmovalcev je bila to pot pri Čehih mnogo skrbnejša nego pri prejšnjih zletih. Vsaka župa je bila dolžna do 9. junija 1907 izvesti ob nadzorstvu tehničnega odseka Č. O. S. izključujoče notranje tekme, po katerih uspehu so se sestavile tekmovalne vrste iz tekmovalcev, ki so dosegli najmanj 60% dosežnih točk. Za izvenavstrijske vrste ni veljalo to določilo.

(Dalje prih.)

Iz slovanskega Sokolstva.

Zveza slovanskega Sokolstva. Dne 2. februarja t. l. se je na poziv České obce sokolské vršila na Dunaju ustanovna seja odbora Zveze slovanskega Sokolstva. Zastopane so bile skoro vse slovanske sokolske zveze. Edini Poljaki se žal niso priglasili k tej vsesokolski organizaciji. Slovensko sokolsko zvezo sta zastopala br. Fr. Kandare in A. Thaler. Po daljši debati so se uredila pravila Zveze slovanskega Sokolstva. Starosta C. O. S. br. dr. Scheiner je s toplimi in pomembnimi besedami ocenil veliki pomen Zveze slovanskega Sokolstva. Ko so se sprejele vse točke pravil, so se izvršile volitve. Za starosta je bil izvoljen br. dr. Josip Scheiner, za njegovega namestnika br. dr. Lazar Car, za načelnika br. dr. Jindřich Vaniček, za njegovega namestnika br. dr. Viktor Murnik, za tajnika br. dr. Anton Novotný, za blagajnika br. Edvard Waraus, za preglednike ra-

čunov br. Prágr in se pozovejo še člani srbskega in bolgarskega Sokolstva po lastnih predlogih. V odbor zveze bo pošiljala vsaka sokolska zveza po 5 članov brez ozira na število članov in razen tega po enega člana odbora za vsakih 10.000 članov. Pri seji so storili važni sklepi, zlasti glede točne razvrstitve velikih vsesokolskih zletov. Leta 1912 se v Pragi priredi velik vsesokolski zlet v proslavo 50 letnega obstoja Sokolstva. Drugi velik zlet bo najbrž v Ljubljani. Razen teh vsesokolskih zletov morejo sicer posamezne zveze (na pr. češka ali slovenska itd.) prirediti lastne, samostojne zlete, toda ostale zveze pošljejo nanje le večje deputacije. Letošnjega srbskega sokolskega zleta se udeleži ostalo Sokolstvo s številnim odpotovanjem. Sklenilo se je pozvati vse zveze, da se udeleže zleta gimnastov v Troyesu in Verviersu. Tehnični odsek zveze bodo tvorili načelniki in

podnačelniki zvez. Predsedništvu so se poverili vsi važni nadaljnji koraki glede delovanja zveze. Županu mesta Belgrada Vuloviću in starosti srbske sokolske zveze br. Todoroviću se je poslal brzogovoren pozdrav glede na letošnji srbski zlet. V vseh zvezah naj se izvede vsakoletna statistika o številu članov, telovadcev in telovadk ter naraščaja. Pri inozemskih slavnostih bo zveza nastopala vedno enotno. Prirejali se bodo od časa do časa na raznih mestih sestanki delavcev na polju telesne vzgoje v Slovanstvu, na katerih se bodo obravnavala važna

vprašanja, tičočja se vzgoje. Župna organizacija naj se dosledno izvede in bodi podlaga vsemu društvenemu delu. Razmotrivalo se je vprašanje skupnega zveznega organa in slovarja strokovnih sokolskih izrazov v vseh slovanskih jezikih. Zveza bolgarskih telovadnih društev „Junak“ je opravičila svojo odsotnost, želeč seji ves uspeh in pridružujoč se zvezji. Gorak pozdrav je poslal br. dr. Bučar iz Zagreba. Po prisrčnem končnem govoru se je zaključila pomembna ta seja, v kateri se je položil temelj v uresničenje velike ideje slovanske solidarnosti.

Vestnik slovenskega Sokolstva.

Iz seje predsedstva S. S. Z. dne 29. marca 1. 1908. Navzoči bratje: dr. Rybař, dr. Serneck, dr. Murnik, Vesel, Kostnapfel, Rogl, Bukovnik. Seji predseduje br. dr. Rybař. V svojem nagovoru pozdravi navzočnje, obžaluje krizo, ki je nastala v slov. Sokolstvu, upa, da se razmere zboljšajo, in apelira k složnemu, resnemu delovanju v prid Sokolstva. Preide na dnevni red. 1.) Vzame se na znanje odstop br. dr. Ravniharja kot staroste S. S. Z. Odstop se objavi v zveznem glasilu „Slov. Sokolu“. 2.) Brat Kajzelj je odložil tajništvo S. S. Z. Ker se je pozneje izjavil, da sprejme zopet tajništvo in umakne svojo prvo izjavo, vzame predsedstvo drugo izjavo na znanje. Brat Kajzelj ostane tajnik S. S. Z. 3.) Društvom, ki šo pogojno izstopila iz zveze, je pisati, da ni v zveznih pravilih točke, nanašajoče se na pogojni izstop. Izjaviti se je tem društvom, ali ostanejo še nadalje v zvezji ali ne. 4.) Društvom, ki so zahtevala izreden občni zbor, je pisati, da je po mnenju predsedstvenem preminil predmet izrednemu

občnemu zboru, ker je brat dr. Ravnihar odstopil. Redni občni zbor se skliče kakor hitro mogoče. 5.) Odborova seja se določi na dan 3., event. 10. maja. 6.) Zleta v Belgrad se S. S. Z. udeleži. Pisati je vsem društvom, naj se izjavijo glede udeležbe. Vprašanje glede nastopa pri telovadbi se prepušča v rešitev tehničnemu odseku. — u —

Seja odbora S. S. Z. se bo vršila v nedeljo dne 10. maja t. l. ob polu 10. uri dopoldne v Ljubljani v „Merkurjevi dvorani“ (Narodni dom, pritličje, na levo). Dnevni red: Poročilo tajnikovo in blagajnikovo ter slučajnosti.

Bratska društva prosimo, da nam pošljajo poročila o društvenih občnih zbora. Dasi se objava ob skromnem prostoru našega lista dostikrat zakasni, so vendar ta poročila za pregled delovanja sokolskih društev tako važna, da je njih objava potrebna, čeprav se mora, žal, to zgoditi včasih šele nekaj mesecev po občnem zboru.

Raznoterosti.

Zlet srbskega Sokolstva v Belgradu je preložen na prihodnje leto!

Dobrotniki naroda in Sokolstva. Dne 29. marca je umrl v Trziču največji dobrotnik slovenskega naroda, inženir Viljem Polak. Že za življenja je bila darežljiva njegova roka ob vsaki priliki odprta za narodne namene, umrši pa je zapustil vse svoje imetje, pridobljeno z velikim trudom in delom, narodu svojemu. 188.000 K je naklonil „Družbi sv. Cirila in Metoda“, 36.000 K pa raznim drugim narodnim društvom, med njimi tudi Sokolu v Trziču 3000 K. Požrtvovalnost Viljema Polaka

nima primere v Slovencih. Plemenitemu rodoljubi je postavljen neminljiv spomenik v srcu hvaležnega naroda, ki ga je Polak tako vroče ljubil. — Postojnski Sokoli ohranijo v hvaležnem spominu v Postojni dne 5. aprila umrlega brata Antona Lavrenčiča, ki je zapustil 500 K za „Sokolski dom“ v Postojni. — Ljubljanski Sokol izreka toplo zahvalo g. Robertu Kollmannu, ki mu je daroval 500 K, da počasti spomin svojega dne 16. aprila umrlega očeta Frana Kollmanna, ljubljanskega Sokola dolgoletnega člana, ki mu bodi prijazen in časten spomin!